

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.010

TWEEDE SEMESTER 2022

DGZ heeft oog voor pluimvee

Wat zijn de actualiteiten voor pluimvee in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren pluimveeziekten?

IN HET KORT

AI (Aviaire influenza): Het virus is gedurende het hele jaar aanwezig gebleven in België, waarbij het bleef circuleren in de wilde vogelpopulatie. In 2022 werden maar liefst 29 uitbraken bij gehouden pluimvee gedetecteerd, waarvan 18 op professionele pluimveebedrijven. Bijkomend werd het virus ook gevonden op een Vlaamse hobbykwekerij van fretten en enkele dode vossen.

Hygiënogrammen: In 2022 had 95% van de uitgevoerde hygiënogrammen een gunstig resultaat. Het percentage goed gereinigde pluimveestallen blijft zo op een zeer hoog niveau. Bij de hygiënecontroles op de broeierijen werd bovendien geen enkele 'onvoldoende' score vastgesteld.

Mycoplasma gallisepticum: Vorig jaar zijn er enkele uitbraken van *M. gallisepticum* vastgesteld binnen het officiële monitoringsprogramma. In de tweede helft van het jaar werd de bacterie gedetecteerd in 9 beslagen op 4 verschillende inrichtingen.

IN DE KIJKER

Belang van preventieve vaccinatie tegen de ziekte van Marek

De ziekte van Marek is een virale ziekte die voorkomt bij verschillende soorten pluimvee, hoofdzakelijk kippen. Dit zeer besmettelijke herpesvirus wordt geassocieerd met verschillende ziektebeelden, waarvan de meest gekende de neurale (klassieke Marek, aantasting van zenuwen) en de acute (viscerale Marek, tumorvorming in diverse organen, zie foto's volgende pagina) vorm zijn. Vooral jonge kuikens zijn gevoelig aan infectie en het ontwikkelen van symptomen. Omdat het virus zich vermeerderd in lymfoïde cellen tast het ook de immuniteit van het dier aan, waardoor andere ziekten kunnen ontstaan.

Symptomen kunnen optreden vanaf een leeftijd van 4 weken, maar vaak gebeurt dit pas enkele weken later. Bij reguliere vleeskuikens worden er zelden problemen met Marek gezien, bij traaggroeiers kan het aangeraden zijn om preventieve vaccinatie in te zetten om problemen te voorkomen.

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze editie rapporteert over de laatste 6 maanden van 2022.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

<< VERVOLG IN DE KIJKER

Foto 1: Kop van kip met duidelijke letsels (knobbelige verdikkingen) van de cutane vorm van Marek ter hoogte van de huid en kopversierselen (pijlen).

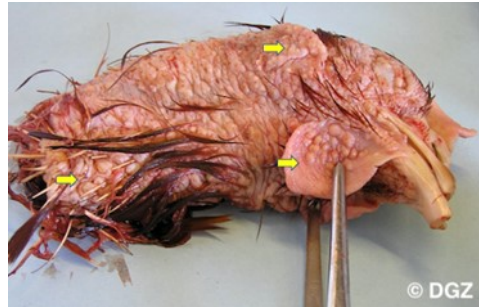

Foto 2 en 3: Lever en milt van een haan met Marek. Lever (A): meerdere oppervlakkige en diepe witte spekkige haarden; Milt (B): groot opgezette milt met meerdere oppervlakkige en diepe witte spekkige haarden (pijl).

Hoe Marek vaststellen en behandelen?

De diagnose kan gesteld worden aan de hand van de **klinische symptomen, autopsie en histologisch onderzoek**. Op microscopie wordt Marek gekarakteriseerd door mononucleaire cellulair infiltraten in perifere zenuwen en/of meerdere andere organen en weefsels, inclusief de iris en de huid. Bij dieren met letsels kan de diagnose ook bevestigd worden via labotesten.

Er is geen behandeling mogelijk van aangetaste dieren. Daarom is de bestrijding van Marek volledig gebaseerd op een **preventieve aanpak**, bestaande uit hygiëne, bioveiligheid en vaccinatie. Deze vaccinatie wordt best zo vroeg mogelijk na de geboorte uitgevoerd aan de hand van een intramusculaire of subcutane injectie. In ovo vaccinatie behoort ook tot de mogelijkheden.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2022 (jan-jun)	2022 (jul-dec)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	5,2%	4,6%	↓
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie*: 0	Agglutinatie*: 0	n.v.t.
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 5	ELISA: 7	↑
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 6	PCR: 6	-
NCD	aantal monsters	142 monsters, 19 POS**	112 monsters, 9 POS**	↑
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	2.331 monsters, 2 positief***	2.542 monsters, 41 positief***	↑
Autopsie	dossiers pluimvee	153	128	↓
	stuks pluimvee	591	513	↓
<i>Salmonella</i> serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2022 (jan-jun)	Tomen pos in 2022 (jul-dec)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	3	2	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	0	5	↑
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Fokpluimvee	1	0	↓
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	7	6	↓
<i>Salmonella</i> Infantis	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	2	0	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	28	62	↑
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	9	36	↑

- : Situatie stabiel.

* : Geen agglutinatie-onderzoeken uitgevoerd in 2022.

** : Allemaal lentogene stammen die laag pathogeen zijn

*** : 41 monsters van 5 AI-uitbraken, van de overige gevallen heeft DGZ geen analysedata

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 06/02/2023.